

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 12P/39/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2217210793
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bíróová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2017:2217210793.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda sudkyňou JUDr. Evou Bíróovou v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o maloletú Q. F., A.. XX.XX.XXXX, dieťa v konaní zastúpené procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, dieťa rodičov: matka - P. F., A.. XX.XX.XXXX, S. W. M. X., Č. M. XXXX, otec - neuvedený, o návrhu navrhovateľov: 1/ T. F., A.. XX.XX.XXXX a 2/ A. F., A.. XX.XX.XXXX, E. S. W. M. Č.. XXX, za účasti ďalšieho účastníka - ako navrhovateľa: 3/ P.. A. O., A.. XX.XX.XXXX, W. M., O. L. XX, o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti takto

rozhodol:

Súd maloletú Q. F., A.. XX.XX.XXXX zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky 3/, počnúc dňom 03.07.2017.

Navrhovateľka 3/ je povinná a oprávnená vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia, právo zastupovať maloletú a spravovať jej majetok má iba v bežných veciach.

Matka je povinná na výživu mal. Q. platiť sumu 50 eur mesačne, vždy do 20. dňa mesiaca vopred na adresu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v T. X..

odôvodnenie:

(1) Navrhovatelia 1/ a 2/ podali dňa 18.05.2017 návrh na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti s odôvodnením, že vzhľadom na celkovú ľahostajnosť matky k potrebám maloletej a nezáujem o vybudovanie zdravých citových vzťahov vychádzajúcich z prirodzených potrieb matky a dieťaťa, je v záujme maloletej, aby bola zverená do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti. Uviedli, že po narodení bola maloletá v starostlivosti svojej matky, žili v domácnosti prarodičov v M.. Starostlivosť matky o dieťa bola úzko vymedzená len na najnutnejšie činnosti, keďže o maloletú sa zároveň starala aj stará matka. Po asi 14 dňoch matka opustila svoje dieťa prvýkrát na dlhšiu dobu, bez udania dôvodu a bez oboznámenia príslušníkov rodiny, kedy sa vráti alebo prípadný dôvod jej absencie pri dieťati. Táto situácia sa opakovala, t. č. matka opustila dieťa už štvrtýkrát a tiež na viac dní. Na podnet starej matky maloletej a vzniknutej krízovej situácie si navrhovateľka 2/ (sestra matky maloletej) zobrala dieťa do vlastnej starostlivosti v záujme ochrany jej zdravia a zabezpečenia nutnej starostlivosti týkajúcej sa základných osobných potrieb. Toho času je dieťa u navrhovateľov už štvrtý deň, nakoľko matka maloletej stále nedala o sebe žiadne správy a tiež sa o svoje dieťa nezaujíma. Keďže bola u maloletej zanedbaná aj lekárska preventívna starostlivosť a vyšetrenia povinné v tomto období života malol. dieťaťa, navrhovateľka v sprievode starej matky maloletej navštívila pediatra v L., ktorý sa o dieťa stará. Zároveň navštívili aj „sociálku“, kde oboznámili kurátorku v L. so vzniknutou a pretrvávajúcou situáciou a tiež požiadali o pomoc a usmernenie týkajúce sa ich možností v konaní ohľadom sociálneho zabezpečenia a práv maloletej. Matka maloletej je dlhodobo drogovu závislá s neúspešným pokusom o liečbu závislosti a kriminálnou minulosťou viackrát vyšetrovanou a väznenou pre trestný čin krádeže.

Zároveň je aj matkou ďalšieho maloletého dieťaťa (nar. XXXX), ktorý jej bol odobratý zo starostlivosti na podnet starých rodičov zo strany otca maloletého. Stará matka maloletej podala na políciu v Senci podnet na začatie vyšetrovania ohľadom konania svojej dcéry s dôvodným podozrením na prechovávanie a predaj zakázaných omamných a návykových látok spolu s oznámením o zanedbaní starostlivosti o dieťa. Matka maloletej nie je schopná zabezpečiť riadnu výchovu maloletej a dlhodobo si neplní svoje rodičovské povinnosti s poukazom na jej spôsob života a nezodpovedné konanie (opustenie dieťaťa bez predošlého zabezpečenia dozoru či zastúpenia inou osobou, neschopnosť a neochota zabezpečiť maloletej pravidelnú lekársku starostlivosť).

(2) Matka maloletej sa v súčasnosti zdržiava na neznámom mieste, návrh jej bol doručený postupom podľa § 116 ods. 2 CSP dňa 13.07.2017.

(3) Podľa § 116 ods. 1 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z. z. - CSP) ak sa žalobu nepodarí doručiť žalovanému, ktorý je fyzickou osobou, na adresu podľa § 106 ods. 1 písm. a), je súd povinný urobiť všetky úkony potrebné na zistenie skutočného pobytu žalovaného. Podľa ods. 2 ak sa súdu nepodarí žalobu doručiť na adresu zistenú postupom podľa odseku 1, zverejní súd oznámenie o podanej žalobe na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu. Žaloba sa považuje po 15 dňoch od zverejnenia oznámenia za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie. Podľa ods. 3 ďalšie písomnosti súd žalovanému doručuje na adresu podľa § 106 ods. 1 písm. a).

(4) Podľa § 106 („adresa na doručovanie“) ods. 1 písm. a/ CSP ak nejde o doručovanie do elektronickej schránky podľa osobitného predpisu, o doručovanie v osobitných prípadoch podľa § 107 ods. 2 a adresát neuviedol inú adresu na doručovanie, doručuje súd písomnosti fyzickej osobe na adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky alebo adresu miesta pobytu cudzinca na území Slovenskej republiky podľa druhu pobytu cudzinca. Podľa ods. 3 ak fyzická osoba nemá adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky, doručuje súd písomnosti tejto fyzickej osobe oznámením na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu. Písomnosť sa považuje po 15 dňoch od zverejnenia oznámenia za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

(5) Písomným podaním zo dňa 25.09. 2017 navrhovateľa 1/ a 2/ navrhli zastaviť konanie s odôvodnením, že sa situácia zmenila, maloletá bola odovzdaná do starostlivosti starému otcovi maloletej zo strany matky navrhovateľkou 2/ s poukazom na jej zdravotný stav a z toho vyplývajúcu neschopnosť sa o maloletú riadne a plnohodnotne starať, pričom celkovú starostlivosť o maloletú prevzala navrhovateľka 3/.

(6) Zároveň písomným podaním zo dňa 25.09.2017 navrhovateľka 3/ navrhla zveriť maloletú do jej v starostlivosti s odôvodnením, že sa o maloletú od 5. júla nepretržite stará v plnom rozsahu a má záujem v tom pokračovať. Uviedla, že biologická matka maloletej sa naďalej o dieťa nezaujíma, jej drogová závislosť a spôsob života sa nezmenili a nevznikli medzičasom nové skutočnosti, týkajúce sa uplatňovania jej práv voči dieťaťu, takisto zanedbáva vyživovací povinnosť. O maloletú sa stará so svojim najlepším svedomím a vedomím, žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou a jej partnerom - starým otcom maloletej zo strany matky.

(7) Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľov, svedka, a oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutočný stav veci:

(8) Navrhovateľa 1/ a 2/ navrhli vyhovieť návrhu navrhovateľky 3/ s tým, že sami starostlivosť o maloletú nevládali pre zdravotné problémy navrhovateľky 2/.

(9) Navrhovateľka 3/ vypovedala, že v súčasnosti sa nevenuje podnikaniu, odkedy má maloletú starostlivosť, venuje jej celodennú starostlivosť. Maloletá je po zdravotnej stránke v poriadku, v súčasnosti už jej podáva aj pevnú stravu - mäso, zeleninu, ovocie. Starostlivosť o maloletú ju nijako neobmedzuje a zvláda ju bez problémov, dieťa už nahlásila k pediatrovi.

(10) Kolízny (procesný) opatrovník navrhol návrhu navrhovateľky 3/ vyhovieť s poukazom na záujem dieťaťa. V správe zo šetrenia výchovného prostredia u navrhovateľky 3/ zo dňa 10.10.2017 uviedol, že navrhovateľka 3/ býva v rodinnom dome, ktorý má vo svojom výlučnom vlastníctve, v spoločnej domácnosti so svojou matkou a jej partnerom, starým otcom maloletej. Dom je moderne a komfortne

zariadený. Navrhovateľka 3/ vykonáva podnikateľskú činnosť ako živnostník, poskytuje kadernícke služby, od júla však nepracuje, venuje sa starostlivosti o maloletú, pri čom jej pomáha jej rodina. Navrhovateľka 3/ má vytvorené vhodné podmienky pre všestranný zdravý vývin maloletej.

(11) Svedok L. F. vypovedal, že navrhovateľka 3/ je dcérou jeho súčasnej partnerky, s ktorou žije v spoločnej domácnosti. Matka maloletej dostala od neho niekoľko šancí, ktoré však nevyužila a výsledkom toho je, že jej starší syn je v súčasnosti starostlivosti starých rodičov (zo strany otca). Odsudzuje správanie svojej dcéry voči svojim deťom. Podľa jeho informácií je naďalej závislá na návykových látkach. Je bez akéhokoľvek kontaktu s ňou, matka maloletej ich nekontaktuje ani kvôli dieťaťu. Maloletú miluje, má za to, že zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti je v záujme dieťaťa, Dieťa potrebuje milujúcu rodinu, pričom navrhovateľka 3/ zvláda starostlivosť o dieťa bez problémov a pomáhajú jej.

(12) Matka nie je vedená na úrade práce v evidencii uchádzačov o zamestnanie, neevídujú ju ani v Sociálnej poisťovni ani ako zamestnanca, ani ako podnikateľa. Nie sú jej vyplácané žiadne štátne dávky, poberá prídavok na jedno dieťa - mal. P..

(13) Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený. (§ 28 ods. 2, 3 zákona číslo 36/2005 Z. z. o rodine)

(14) Ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa... Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady... V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa... Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa. (v zmysle § 45 ods. 1 až 4, 7, 8, 9 zák. o rodine v znení platnom od 01.04.2017)

(15) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. (§ 62 ods. 1 až 3, 5 zák. o rodine)

(16) Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. (§ 75 ods. 1 zák. o rodine)

(17) Ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochranej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. (§ 81 ods. 1 zák. o rodine)

(18) Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. (§ 76 ods. 1 zák. o rodine)

(19) Podľa § 2 písm. c/ zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v platnom znení (od 01.07.2017) sa za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, považuje suma alebo úhrn súm 91,06 eur mesačne, ak ide o nezaopatrené dieťa. Podľa § 5 ods. 1 tohto zákona sumy uvedené v § 2 sa upravujú vždy k 1. júlu bežného kalendárneho roka.

(20) Minimálna výška výživného (od 01.07.2017) takto predstavuje v súčasnosti 27,32 eur mesačne.

(21) Vyhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh bol podaný dôvodne. Otec maloletej nie je v rodnom liste dieťaťa uvedený, matka maloletej nevedie riadny život, nezabezpečuje v nijakom smere starostlivosť o maloletú, o ktorú sa v súčasnosti už dlhšiu dobu starajú príbuzní, zabezpečujú jej všetky potreby. Je v záujme dieťaťa, aby vyrastalo v rodinnom prostredí. Prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí je záujem dieťaťa (v zmysle článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa), pričom v záujme dieťaťa je predovšetkým to, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho vývoj a výchova smerovali k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované jeho práva. Súdu bolo preukázané, že navrhovateľka 3/ je schopná o dieťa sa postarať a zabezpečiť jeho odôvodnené potreby. Preto súd návrhu zveriť maloletú do jej starostlivosti vyhovel.

(22) Maloletá je vo veku X P., je zdravá. Vyživovaciu povinnosť súd určil matke na základe zistených pomerov matky s prihliadnutím na vek dieťaťa a jeho základné a odôvodnené potreby.

(23) Výživné bolo dočasne upravené matke neodkladným opatrením nariadeným uznesením č. k. 12P/39/2017-21 zo dňa 19.05.2017 - vykonateľným dňom 13.07.2017 - v nevyhnutnej (minimálnej) výške. Súd v konečnom rozhodnutí upravil výšku výživného na sumu 50 eur mesačne, nakoľko si to záujem a potreby dieťaťa v tak útlom veku vyžadujú.

(24) Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (zákon č. 161/2015 Z. z. - CMP) žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP) do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Trnave cestou tunajšieho súdu (§ 362 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 ods. 1 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 CMP)

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením. (§ 44 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z. (Exekučný poriadok)